

EUR Research Information Portal

Bevoegdheid OLAF; bewijslast oorsprong zonnepanelen (1)

Publication status and date:

Published: 30/07/2024

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Document License/Available under:

Article 25fa Dutch Copyright Act

Citation for the published version (APA):

Schippers, M. (2024). Bevoegdheid OLAF; bewijslast oorsprong zonnepanelen (1). 1759. Case note on: Hoge Raad der Nederlanden, 5/07/24 (Bevoegdheid OLAF; bewijslast oorsprong zonnepanelen (1)). 9(31), 23-24.

[Link to publication on the EUR Research Information Portal](#)

Terms and Conditions of Use

Except as permitted by the applicable copyright law, you may not reproduce or make this material available to any third party without the prior written permission from the copyright holder(s). Copyright law allows the following uses of this material without prior permission:

- you may download, save and print a copy of this material for your personal use only;
- you may share the EUR portal link to this material.

In case the material is published with an open access license (e.g. a Creative Commons (CC) license), other uses may be allowed. Please check the terms and conditions of the specific license.

Take-down policy

If you believe that this material infringes your copyright and/or any other intellectual property rights, you may request its removal by contacting us at the following email address: openaccess.library@eur.nl. Please provide us with all the relevant information, including the reasons why you believe any of your rights have been infringed. In case of a legitimate complaint, we will make the material inaccessible and/or remove it from the website.

NLF 2024/1759

Bevoegdheid OLAF; bewijslast oorsprong zonnepanelen (1)

Hoge Raad 5 juli 2024, 21/04213, ECLI:NL:HR:2024:905

SAMENVATTING

Deze zaak gaat over de invoer van zonnepanelen die bij invoer werden aangegeven als zijnde van oorsprong uit Taiwan. Dergelijke panelen zijn onderworpen aan antidumpingrechten en compenserende rechten als ze van Chinese oorsprong zijn. In deze procedure had het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) onderzoek gedaan naar die oorsprong en was daarbij tot de conclusie gekomen dat de panelen als van Chinese oorsprong moesten worden aangemerkt.

Op grond daarvan heeft de Inspecteur bij X (bv; belanghebbende) antidumpingrechten en compenserende rechten nagevorderd.

Hof Amsterdam heeft geoordeeld dat de Inspecteur is geslaagd in de bewijslast dat de goederen van Chinese oorsprong zijn. Het Hof heeft het standpunt van X verworpen dat OLAF niet bevoegd is om een onderzoek in te stellen in een derde land als daaraan geen overeenkomst voor samenwerking en wederzijdse bijstand ten grondslag ligt. Het Hof baseert dit op het feit dat OLAF afhankelijk is van de (vrijwillige) medewerking van de Taiwanese autoriteiten en bedrijven, die in dit geval (deels) deze medewerking hebben verleend, en dat het bepaalde in artikel 3, lid 1, Verordening 883/2013 en artikel 19 Verordening 515/97 aan deze gang van zaken niet in de weg staat.

Tegen dit oordeel heeft X met vijf middelen cassatieberoep ingesteld, maar de Hoge Raad oordeelt dat alle middelen ongegrond zijn. Het oordeel van het Hof is juist. Aan het OLAF-rapport mag betekenis worden toegekend.

Conform Conclusie A-G Ettema (NLF 2023/1550).

NOOT

Deze noot heeft tevens betrekking op de gelijklopende uitspraak van dezelfde datum, die achterin deze editie in het overzicht Overige rechtspraak en actualiteiten is opgenomen (ECLI:NL:HR:2024:1017, NLF 2024/1789).

In perspectief

De wereldwijde handel ontwikkelde zich lange tijd langs de lijnen van handelsliberalisatie en multilateralisme.¹ Geopolitieke ontwikkelingen zoals de kredietcrisis (2007-2008), Brexit, de verkiezing van Trump als Amerikaanse president (2017-2021) en de oorlog in Oekraïne hebben mondiaal het

¹ M.L. Schippers, 'Handelsliberalisatie en multilateralisme op hun retour? Over handelspolitiek, globalisatie en mondiale belastingontwikkelingen', TFO 2022/178.1, p. 3-10.

aantal handelsprotectionistische maatregelen doen toenemen. Hoewel de Europese Unie nog steeds een groot aantal vrijhandelsverdragen onderhoudt en nieuwe vrijhandelsverdragen sluit, past ook de Europese Unie een toenemend aantal handelsprotectionistische maatregelen toe zoals antidumping-, antisubsidie- en vrijwaringsmaatregelen. Ook diverse ESG-grensmaatregelen zoals het mechanisme voor koolstofgrenscorrectie (CBAM) en de anti-ontbossingsverordening hebben, hoewel zij primair een duurzaamheidsdoel nastreven, tot gevolg dat handel wordt belemmerd.²

Marktdeelnemers die zich met dergelijke maatregelen geconfronteerd zien, zullen naar ik vermoed in toenemende mate de legitimiteit van dit soort maatregelen betwisten en hun gang naar de rechter maken als zij daarvoor aanleiding zien. De rechtsvraag in de onderliggende zaak raakt hier ook aan. Deze ziet namelijk of bepaalde vergaarde informatie rechtmatig is verkregen en mag worden aangevoerd als bewijs in het kader van nageheven antidumpingrechten en compenserende rechten.

Betekenis van OLAF-rapport

In de onderhavige zaak gaat het dus om antidumpingrechten en compenserende rechten, die zijn ingesteld bij invoer van zonnepanelen van oorsprong uit China. De importeur in kwestie had de door hem ingevoerde zonnepanelen ingevoerd als van oorsprong uit Taiwan. Op basis van het OLAF-rapport merkten de Nederlandse douaneautoriteiten de panelen als van Chinese oorsprong aan. Anders dan Rechtbank Noord-Holland, oordeelde Hof Amsterdam dat de Inspecteur met het OLAF-rapport in de hand voldoende bewijs heeft om tot navordering over te gaan. De middelen in cassatie richten zich tegen het oordeel van het Hof. Daarbij betreffen de middelen I en II klachten dat OLAF zonder juridische grondslag onderzoek in Taiwan heeft verricht en dat daarom het vergaarde bewijs in de onderhavige procedure niet kan worden aangevoerd. Middel III ziet op het ten onrechte betrekken van een specifiek bewijsstuk in het oordeel. Middel IV richt zich tegen een drietal overwegingen van het Hof die een bewijsoordeel van het Hof behelzen ten aanzien van de vraag of een koppeling bestaat tussen de in Taiwan ingevoerde en vermeend uitgevoerde zonnepanelen. Middel V is een zogenoemde 'veeggrief'. Onder verwijzing naar artikel 81, lid 1, Wet RO worden alleen de middelen I en II inhoudelijk beoordeeld door de Hoge Raad.

De Hoge Raad overweegt dat de Taiwanese overheid met de uitoefening van onderzoeksbevoegdheden vooraf heeft ingestemd. Zodoende is er geen grondslag om de door OLAF in Taiwan vergaarde informatie als bewijsmiddel uit te sluiten. De navordering blijft daarom in stand. Het moet daarbij worden opgemerkt dat zelfs wanneer het OLAF-rapport tot stand was gekomen zonder instemming van de Taiwanese overheid, het de vraag is of het rapport was uitgesloten als bewijsmiddel. Zoals

2 Verordening (EU) 2023/956 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 tot instelling van een mechanisme voor koolstofgrenscorrectie (voor de EER relevante tekst), PbEU 2023, L 130, p. 52-104 en Verordening (EU) 2023/1115 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2023 betreffende het op de markt van de Unie aanbieden en de uitvoer uit de Unie van bepaalde grondstoffen en producten die met ontbossing en bosdegradatie verband houden, en tot intrekking van Verordening (EU) 995/2010 (voor de EER relevante tekst), PbEU 2023, L 150, p. 206-247. Zie voor de protectionistische werking die CBAM met zich brengt o.a. Olijslagers e.a., Europese importheffing op CO2 effectief tegen wegdek, Centraal Planbureau en Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag 2024.

Van Slooten opmerkt in zijn noot bij de conclusie van A-G Ettema in een soortgelijke zaak,³ wordt onrechtmatig verkregen bewijs in fiscale zaken slechts in bijzondere gevallen uitgesloten.

dr. M.L. Schippers LLM
EY / ESL / EFS

BRON ECLI:NL:HR:2024:905

Arrest in de zaak van X bv (hierna: belanghebbende) tegen de Staatssecretaris van Financiën op het beroep in cassatie tegen de uitspraak van het Gerechtshof Amsterdam van 2 september 2021, nr. 19/01310⁴, op het hoger beroep van de Inspecteur tegen een uitspraak van de Rechtbank Noord-Holland (nr. HAA16/4430) betreffende aan belanghebbende uitgereikte uitnodigingen tot betaling van antidumpingrechten en compenserende rechten.

1. Geding in cassatie

Belanghebbende, vertegenwoordigd door J.A. Biermasz, heeft tegen de uitspraak van het Hof beroep in cassatie ingesteld. Het beroepschrift in cassatie is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit.

De Staatssecretaris, vertegenwoordigd door [P], heeft een verweerschrift ingediend.

Belanghebbende heeft een conclusie van repliek ingediend.

De Advocaat-Generaal C.M. Ettema heeft op 2 juni 2023 geconcludeerd tot ongegrondverklaring van het beroep in cassatie.⁵

Belanghebbende heeft schriftelijk gereageerd op de conclusie.

2. Uitgangspunten in cassatie

2.1.1. Belanghebbende heeft in de periode 12 mei 2014 tot en met 8 juli 2014 twintig aangiften gedaan voor het brengen in het vrije verkeer van fotovoltaïsche modules van kristallijn silicium, oftewel zonnepanelen (hierna: de zonnepanelen). In de desbetreffende douaneaangiften heeft belanghebbende Taiwan als land van niet-preferentiële oorsprong van de zonnepanelen vermeld en bij elke douaneaangifte heeft zij ten bewijze van die oorsprong een certificaat van de New Taipei Chamber of Commerce van Taiwan overgelegd. In elk van die certificaten is vermeld dat "SOLAR MODULE [...] AND CELLS FOR THE [...] MODULES were produced in Taiwan" en is verklaard dat het land van oorsprong van de zonnepanelen Taiwan is. De certificaten vermelden als exporteur van de zonnepanelen een in Taiwan gevestigd bedrijf en als importeur belanghebbende.

Bij de douaneaangiften is telkens een aan belanghebbende gerichte "commercial invoice" gevoegd van het Taiwanese bedrijf dat op het bij de zonnepanelen behorende certificaat van oorsprong is vermeld, en daarbij een "packing list" waarop de nummers van de containers zijn vermeld waarin de zonnepanelen naar Rotterdam zijn vervoerd.

3 Conclusie A-G Ettema 2 juni 2023, 21/04169, ECLI:NL:PHR:2023:562, NLF 2023/1549, met noot van Van Slooten.

4 ECLI:NL:GHAMS:2021:2828.

5 ECLI:NL:PHR:2023:563.

2.1.2. Tijdens de hiervoor in 2.1.1 vermelde periode waren bij invoer van fotovoltaïsche modules van kristallijn silicium en de belangrijkste componenten daarvan (cellen), van oorsprong uit of verzonden uit de Volksrepubliek China, definitieve antidumpingrechten en een definitief compenserend recht verschuldigd.⁶

2.1.3. Het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) heeft in 2014 een onderzoek uitgevoerd naar verdachte overbrengingen van zonnepanelen vanuit de Volksrepubliek China via Taiwan naar de Europese Unie. De bevindingen van het onderzoek heeft OLAF vastgelegd in een rapport met dagtekening 21 april 2015 (hierna: het OLAF-rapport). In het OLAF-rapport is onder meer het volgende opgenomen:

“Legal Basis:

Article 3 of Regulation (EU, Euratom) No 883/2013

Article 20 of Council Regulation (EC) No° 515/97 of 13.03.1997, as amended”

(...)

1. Purpose of the mission

On 14.09.2014 (OLAF reference THOR(2014)24960) OLAF formally requested the Taiwanese authorities, via the Taipei Representative Office in Brussels, for assistance concerning the suspected transshipment of Chinese (People's Republic of China) solar panels via Taiwan. By email dated 14.10.2014 (OLAF reference THOR(2014)28837) OLAF was informed by the Taipei Representative Office that the Bureau of Foreign Trade (hereafter BOFT) and Taiwanese Customs had agreed to meet the joint EU mission team from 17 to 21.11.2014.

(...)”

In het kader van het onderzoek zijn medewerkers van OLAF naar Taiwan gereisd om aldaar – met medewerking van de Taiwanese (douane)autoriteiten – van 17 november 2014 tot 21 november 2014 informatie te vergaren. Toen is ook een van de Taiwanese bedrijven bezocht die als exporteur betrokken waren bij de verscheping van de zonnepanelen naar de Europese Unie.

2.1.4. Volgens het OLAF-rapport heeft OLAF van de Taiwanese douaneautoriteiten gegevens ontvangen over uitvoeraangiften die in de maanden april 2014 en mei 2014 in Taiwan zijn gedaan voor zonnepanelen, bestemd voor de Europese Unie. Volgens die gegevens waren de hiervoor in 2.1.1 bedoelde Taiwanese bedrijven die de zonnepanelen aan belanghebbende hebben geleverd, als exporteur vermeld en was belanghebbende als importeur opgegeven. De Taiwanese douaneautoriteiten hebben per uitvoeraangifte de nummers verstrekt van de containers waarin de zonnepanelen zijn vervoerd naar de Europese Unie. OLAF heeft deze gegevens gekoppeld aan eveneens door de Taiwanese

6 Artikel 1 van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1238/2013 van de Raad van 2 december 2013 tot instelling van definitieve antidumpingrechten op fotovoltaïsche modules van kristallijn silicium en de belangrijkste componenten daarvan (cellen), van oorsprong uit of verzonden uit de Volksrepubliek China, Pb 2013, L 325, en artikel 1 van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1239/2013 van de Raad van 2 december 2013 tot instelling van een definitief compenserend recht op de invoer van fotovoltaïsche modules van kristallijn silicium en de belangrijkste componenten daarvan (cellen), van oorsprong uit of verzonden uit de Volksrepubliek China, Pb 2013, L325.

douaneautoriteiten verstrekke gegevens van invoeraangiften die in de maanden april 2014 en mei 2014 in Taiwan voor zonnepanelen zijn gedaan. Volgens die gegevens is voor die zonnepanelen telkens als land van oorsprong de Volksrepubliek China opgegeven, waarbij als exporteur een in de Volksrepubliek China gevestigd bedrijf, en als importeur een in Taiwan gevestigd bedrijf is vermeld. Verder hebben de Taiwanese douaneautoriteiten OLAF voorzien van gegevens waaruit zou moeten blijken dat de zonnepanelen door een in de Volksrepubliek China gevestigd bedrijf zijn verkocht aan een in Taiwan gevestigd bedrijf en dat die zonnepanelen in verband met die verkoop vanuit de Volksrepubliek China naar Taiwan zijn vervoerd.

Tijdens een bezoek aan het hiervoor in 2.1.3. laatste volzin, bedoelde bedrijf in Taiwan is naar voren gekomen dat dit bedrijf enkel zonnepanelen verhandelt en niet produceert.

2.2. Op grond van de in het OLAF-rapport neergelegde bevindingen heeft de Inspecteur zich op het standpunt gesteld dat het land van oorsprong van de zonnepanelen de Volksrepubliek China is. Met de onderhavige uitnodigingen tot betaling, gedagtekend 13 augustus 2015, zijn van belanghebbende bedragen aan antidumpingrechten en compenserende rechten geheven.

2.3.1. Voor het Hof was in geschil of de Inspecteur heeft voldaan aan de op hem rustende bewijslast dat de zonnepanelen de oorsprong de Volksrepubliek China hebben. Belanghebbende heeft zich onder meer op het standpunt gesteld dat de Inspecteur ter voldoening aan die bewijslast geen gebruik mag maken van de door OLAF in Taiwan vergaarde informatie. Daartoe voerde belanghebbende aan dat OLAF niet bevoegd is om in een derde land een onderzoek in te stellen wanneer niet met dat land een overeenkomst voor samenwerking en wederzijdse bijstand is gesloten, en dat zo'n overeenkomst met Taiwan niet bestaat.

2.3.2. Het Hof heeft dit standpunt verworpen. Volgens het Hof kan OLAF ter uitvoering van zijn taken missies voor administratieve samenwerking en onderzoek in derde landen organiseren. OLAF heeft geen wettelijke bevoegdheden in Taiwan en is daarom afhankelijk van de (vrijwillige) medewerking van de Taiwanese autoriteiten en bedrijven. Deze autoriteiten en een deel van de aangezochte bedrijven hebben deze medewerking verleend, aldus het Hof. De langs deze weg verkregen informatie heeft OLAF vastgelegd in een rapport. Anders dan belanghebbende betoogt, staat naar het oordeel van het Hof aan deze gang van zaken het bepaalde in artikel 3, lid 1, van Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013⁷ (hierna: Verordening nr. 883/2013) en in artikel 19 van Verordening (EG) nr. 515/97⁸ (hierna: Verordening nr. 515/97) niet in de weg. Uit deze bepalingen volgt enkel dat OLAF bij controles in derde landen dient te handelen conform de vigerende overeenkomsten voor samenwerking en wederzijdse bijstand en andere vigerende rechtsinstrumenten, aldus het Hof. Omdat dergelijke overeenkomsten ontbreken, kan OLAF niet eigenstandig controles instellen in Taiwan. Deze omstandigheid staat volgens het Hof

7 Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 september 2013 betreffende onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1073/1999 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (Euratom) nr. 1074/1999 van de Raad, Pb 2013, L 248.

8 Verordening (EG) nr. 515/97 van de Raad van 13 maart 1997 betreffende de wederzijdse bijstand tussen de administratieve autoriteiten van de lidstaten en de samenwerking tussen deze autoriteiten en de Commissie met het oog op de juiste toepassing van de douane- en landbouwvoorschriften, Pb 1997, L 82.

evenwel niet eraan in de weg dat de Taiwanese autoriteiten OLAF (vrijwillig) van informatie voorzien en dat zij bedrijven bezoeken, waarbij zij zich in voorkomend geval laten vergezellen door medewerkers van OLAF. Het Hof heeft daarom geen aanleiding gezien de door OLAF in Taiwan vergaarde informatie als bewijsmiddel uit te sluiten.

2.3.3. Het Hof heeft vervolgens op basis van de door de Inspecteur – door tussenkomst van OLAF verkregen – verstrekte gegevens geoordeeld dat voor de zonnepanelen het voor de navordering van antidumpingrechten en compenserend recht vereiste bewijs van de oorsprong de Volksrepubliek China is geleverd.

3. Beoordeling van de middelen

3.1. De middelen I en II zijn gericht tegen de hiervoor in 2.3.2 weergegeven oordelen van het Hof. De middelen betogen onder meer dat het Hof artikel 3 van Verordening nr. 883/2013 en de artikelen 19 en 20 van Verordening nr. 515/97 onjuist heeft geïnterpreteerd. Volgens de middelen volgt uit artikel 3 van Verordening nr. 883/2013 dat aan handelen van OLAF in een derde land een overeenkomst tussen de Europese Unie en dat derde land voor samenwerking en wederzijdse bijstand ten grondslag moet liggen. Ook uit artikel 20 van Verordening nr. 515/97, in samenhang gelezen met artikel 19 van die verordening, volgt volgens de middelen dat voor het uitwisselen van gegevens tussen de Commissie en/of de lidstaten enerzijds en derde landen anderzijds een grondslag is vereist in een overeenkomst voor samenwerking en wederzijdse bijstand. Omdat de Europese Unie geen overeenkomst voor samenwerking en wederzijdse bijstand met Taiwan heeft gesloten, en evenmin bewijs bestaat dat OLAF en de Taiwanese (douane)autoriteiten vooraf juridisch bindende afspraken hebben gemaakt over het te verrichten onderzoek en de uit te wisselen gegevens, heeft OLAF zonder de vereiste juridische grondslag onderzoek gedaan in Taiwan en gegevens uitgewisseld met de Taiwanese (douane)autoriteiten. OLAF heeft het initiatief genomen voor het externe onderzoek in Taiwan en heeft – anders dan waarvan het Hof is uitgegaan – dat onderzoek zelf uitgevoerd, dus niet onder leiding van de Taiwanese (douane)autoriteiten. OLAF was evenmin bevoegd om gegevens over de in de Europese Unie ingevoerde zonnepanelen aan de Taiwanese (douane)autoriteiten ter beschikking te stellen. Aan dit een en ander moet volgens de middelen I en II het gevolg worden verbonden dat de resultaten van het onderzoek van OLAF niet mogen worden gebruikt als bewijs, aldus nog steeds de middelen I en II.

3.2.1. Bij de behandeling van de middelen I en II in zoverre stelt de Hoge Raad het volgende voorop.

3.2.2. De wijze waarop OLAF onderzoek doet, is onder meer geregeld in Verordening nr. 883/2013. Artikel 1, lid 1, van die verordening luidt als volgt:

“1. Met het oog op een krachtigere bestrijding van fraude, corruptie en elke andere onwettige activiteit waardoor de financiële belangen van de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (hierna tezamen, naargelang van de context, „de Unie” genoemd) worden geschaad, verricht het Europees Bureau voor fraudebestrijding, opgericht bij Besluit 1999/352/EG, EGKS, Euratom („het Bureau”) [HR: OLAF] de onderzoekstaken die zijn toevertrouwd aan de Commissie bij:

a) de toepasselijke rechtshandelingen van de Unie; en

b) de toepasselijke overeenkomsten voor samenwerking en wederzijdse bijstand die de Unie met derde landen en internationale organisaties heeft gesloten."

Artikel 3, lid 1, van Verordening nr. 883/2013 luidt als volgt:

"1. Het Bureau oefent de bij Verordening (Euratom, EG) nr. 2185/96 aan de Commissie toegekende bevoegdheid uit om in de lidstaten en, conform de vigerende overeenkomsten voor samenwerking en wederzijdse bijstand en andere vigerende rechtsinstrumenten, in derde landen en bij internationale organisaties controles en verificaties ter plaatse te verrichten.

In het kader van zijn onderzoekstaak verricht het Bureau controles en verificaties overeenkomstig artikel 9, lid 1, van Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 en overeenkomstig de sectorale regelingen als bedoeld in artikel 9, lid 2, van die verordening in de lidstaten, en, conform de vigerende overeenkomsten voor samenwerking en wederzijdse bijstand en andere vigerende rechtsinstrumenten, in derde landen en bij internationale organisaties."

3.2.3. Een van de sectorale regelingen als bedoeld in de tweede alinea van artikel 3, lid 1, van Verordening nr. 883/2013 waarin aan de Commissie onderzoeksbevoegdheden zijn toegekend, is de regeling van Verordening nr. 515/97. Daarin zijn de voorwaarden vastgesteld waaronder de administratieve autoriteiten die in de lidstaten met de tenuitvoerlegging van de douane- en landbouwvoorschriften zijn belast, onderling en met de Commissie samenwerken om de naleving van deze voorschriften in het kader van een communautair systeem te verzekeren (artikel 1, lid 1, van Verordening nr. 515/97).

Voor zover in cassatie van belang luidt Verordening nr. 515/97 als volgt:

"Artikel 12

De vaststellingen, bevindingen, informatie, documenten, voor eensluidend gewaarmerkte afschriften en alle inlichtingen die door ambtenaren van de aangezochte autoriteit in de in de artikelen 4 tot en met 11 bedoelde gevallen van bijstand zijn verkregen en aan de verzoekende autoriteit zijn verstrekt, kunnen door de bevoegde instanties van de lidstaat van de verzoekende autoriteit als bewijsmateriaal worden aangevoerd.

(...)

Artikel 19

Mits het betrokken derde land zich er juridisch toe verbonden heeft de nodige bijstand te verlenen voor het verzamelen van alle bewijsmateriaal inzake het onregelmatige karakter van handelingen die strijdig lijken te zijn met de douane- of landbouwvoorschriften dan wel voor het vaststellen van de omvang van handelingen waarvan is vastgesteld dat ze strijdig zijn met deze voorschriften, kunnen de op grond van deze verordening verkregen gegevens aan dit land worden medegedeeld in het kader van een gezamenlijke actie, met toestemming van de bevoegde autoriteiten die deze hebben verstrekt en met inachtneming van de nationale bepalingen voor het verstrekken van persoonsgegevens aan derde landen.

(...)

Artikel 20

1. Teneinde de doelstellingen van deze verordening te verwezenlijken, kan de Commissie overeenkomstig artikel 19 communautaire missies voor administratieve samenwerking en onderzoek in derde landen organiseren in coördinatie en in nauwe samenwerking met de bevoegde autoriteiten van de lidstaten.

(...)”

3.2.4. Met het oog op de controle van een juiste tenuitvoerlegging van de douane- en landbouwvoorschriften beschikt OLAF volgens de hiervoor in 3.2.2 en 3.2.3 aangehaalde bepalingen over de bevoegdheden om gegevens, die volgens de voorschriften van Verordening nr. 515/97 van een of meer lidstaten en de Commissie zijn verkregen, in het kader van een gezamenlijke actie mee te delen aan een derde land, en om communautaire missies voor administratieve samenwerking en onderzoek in derde landen te organiseren in coördinatie en in nauwe samenwerking met de bevoegde autoriteiten van de lidstaten. Die bevoegdheden ontleent OLAF aan artikel 19, lid 1 respectievelijk artikel 20, lid 1, van Verordening (EG) nr. 515/97 in samenhang gelezen met artikel 2 van het Besluit 1999/352/EG, EGKS, Euratom en artikel 1, lid 1, van Verordening nr. 883/2013.

3.3. Anders dan de middelen I en II in zoverre betogen, is OLAF voor het rechtmatig uitoefenen van de hiervoor in 3.2.4 bedoelde bevoegdheden niet afhankelijk van het bestaan van een door de Europese Unie met dat derde land gesloten overeenkomst voor samenwerking en wederzijdse bijstand. Volgens artikel 19 en artikel 20, lid 1, van Verordening nr. 515/97 volstaat daartoe dat het derde land zich juridisch ertoe heeft verbonden de nodige bijstand en toegang tot zijn grondgebied te verlenen aan OLAF, als bureau dat bevoegdheden van de Commissie uitoefent, met als doel het verzamelen van bewijsmateriaal ten behoeve van de tenuitvoerlegging van de douane- en/of landbouwvoorschriften. Zonder die juridische gebondenheid kan OLAF in dat land geen bevoegdheden uitoefenen zonder inbreuk te maken op de soevereiniteit van dat derde land.

De tekst noch het doel van de artikelen 19 en 20 van Verordening nr. 515/97 brengt mee dat alleen aan de voorwaarde van deze bepalingen is voldaan wanneer een derde land zich op grond van een overeenkomst met de Europese Unie voor samenwerking en wederzijdse bijstand ertoe heeft verbonden met de Commissie gegevens uit te wisselen en onderzoeksactiviteiten op zijn grondgebied toe te staan. Indien de autoriteiten van een derde land in een concreet geval (door tussenkomst van OLAF) jegens de Commissie hebben toegezegd om met het oog op controle op een juiste toepassing van douanevoorschriften bijstand te verlenen aan OLAF en in dat kader afspreken om bijvoorbeeld medewerkers van OLAF op het grondgebied van dat derde land toe te laten, te faciliteren en bij te staan, is het buiten redelijke twijfel dat OLAF op grond van de artikelen 19 en 20 van Verordening 515/97 is gelegitimeerd om in dat land met dat doel onderzoek te doen. De autoriteiten van dat land hebben dan dus vooraf met de uitoefening van onderzoeksbevoegdheden ingestemd. Die instemming kan blijken uit afspraken die OLAF heeft gemaakt met de autoriteiten van dat derde land.

3.4. Het OLAF-rapport, dat tot de stukken van het geding behoort en waarin onder meer is opgenomen hetgeen hiervoor in 2.1.3 is geciteerd, laat geen andere conclusie toe dan dat de Taiwanese (douane)autoriteiten desgevraagd OLAF hebben toegezegd om de nodige bijstand te verlenen bij het onderzoek naar verdachte overbrengingen van zonnepanelen vanuit de Volksrepubliek China via Taiwan naar de Europese Unie en dat de Taiwanese (douane)autoriteiten in dat kader ermee hebben ingestemd dat een team van OLAF naar Taiwan kwam voor een in samenwerking met de Taiwanese

(douane)autoriteiten uit te voeren onderzoek ter plaatse. Daarvan uitgaande heeft het Hof terecht beslist dat het bepaalde in artikel 3, lid 1, van Verordening nr. 883/2013 en in artikel 19 van Verordening nr. 515/97 geen aanleiding geeft om de door OLAF in Taiwan vergaarde informatie als bewijsmiddel uit te sluiten.

3.5. Hetgeen hiervoor in 3.4 is overwogen, brengt mee dat de Inspecteur zich voor het bewijs van de niet-preferentiële oorsprong van de zonnepanelen heeft mogen baseren op de bevindingen van OLAF zoals neergelegd in het OLAF-rapport. In zoverre falen de middelen I en II.

3.6. De Hoge Raad heeft ook de overige klachten over de uitspraak van het Hof beoordeeld. De uitkomst hiervan is dat ook deze klachten niet kunnen leiden tot vernietiging van die uitspraak. De Hoge Raad hoeft niet te motiveren waarom hij tot dit oordeel is gekomen. Bij de beoordeling van deze klachten is het namelijk niet nodig om antwoord te geven op vragen die van belang zijn voor de eenheid of de ontwikkeling van het recht (zie artikel 81, lid 1, van de Wet op de rechterlijke organisatie).

4. Proceskosten

De Hoge Raad ziet geen aanleiding voor een veroordeling in de proceskosten.

5. Beslissing

De Hoge Raad verklaart het beroep in cassatie ongegrond.

Dit arrest is gewezen door de vice-president M.E. van Hilten als voorzitter, en de raadsheren E.N. Punt en M.A. Fierstra, in tegenwoordigheid van de waarnemend griffier E. Cichowski, en in het openbaar uitgesproken op 5 juli 2024.